

Na osnovu člana 10. stav (5), člana 12. stav (3) Zakona o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03) i člana 61. stav 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja donosi

PRAVILNIK

O MJERAMA ZA SPREČAVANJE UNOŠENJA I ŠIRENJA BOROVE NEMATODE

(Objavljeno u "Sl. glasnik BiH", br. 31 od 23 aprila 2012)

(Predmet)

Član 1.

Ovim Pravilnikom se propisuju mjere za sprečavanje unošenja i širenja borove nematode *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhrer) Nickle et al. (u daljnjem tekstu: Borova nematoda), vrste osjetljivog bilja, drveta i kore, posebni fitosanitarni zahtjevi za unošenje i premještanje osjetljivog bilja, drveta i kore, provođenje posebnog nadzora i izvještavanje o prisutnosti borove nematode.

(Značenje izraza)

Član 2.

Izrazi upotrijebljeni u Zakonu o zaštiti zdravlja bilja (u daljnjem tekstu: Zakon) koriste se i u ovom Pravilniku, a izrazi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) Borova nematoda je štetni organizam *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhrer) Nickle et al.,
- b) Osjetljivo drvo i kora drveta je drvo, izolirana kora te drugi biljni proizvodi četinara (Coniferales), isključujući rod *Thuja* L.,
- c) Osjetljivo bilje je bilje, isključujući plodove i sjeme, rodova: *Abies* Mili., *Cedrus* Trew., *Larix* Mili., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L., *Pseudotsuga* Carr. i *Tsuga* Carr.,
- d) Ovlaštena laboratorija je laboratorija koja je osposobljena za testiranje borove nematode i koja je dobila ovlaštenje u skladu sa Zakonom,
- e) Demarkirano područje je područje koje se sastoji od:
 - 1) zaraženog područja u kojem je potvrđena prisutnost borove nematode i,
 - 2) zaštitnog pojasa od najmanje 20 km širine oko zaraženog područja.

(Unošenje)

Član 3.

(1) Radi sprečavanja unošenja borove nematode u Bosnu i Hercegovinu, pošiljke osjetljivog bilja iz člana 2. stav (1) tačke b) i pošiljke osjetljivog bilja iz člana 2. stav (1) tačke c) ovog Pravilnika, porijeklom iz Portugala, pored odredbi Pravilnika o Listama štetnih organizama, listama bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata ("Službeni glasnik BiH", broj 69/09), podliježu kontroli pri unošenju u Bosnu i Hercegovinu uz ispunjavanje sljedećih uslova:

- a) Osjetljivo bilje u skladu sa Zakonom mora pratiti fitosanitarni certifikat kojim se potvrđuje:
 - 1) da je obavljen službeni pregled bilja kojim je utvrđeno da nema znakova ili simptoma

zaraze borovom nematodom, i

2) da nisu primijećeni simptomi zaraze borovom nematodom na mjestu proizvodnje ili u njegovoj neposrednoj blizini od početka posljednjeg potpunog vegetacionog ciklusa.

b) Osjetljivo drvo i izolirana kora, isključujući drvo u obliku:

1) iverja, čestica, drvnog otpada ili ostataka, proizvedenih u cijelosti ili dijelom od tih četinara,

2) sanduka za pakiranje, gajbi, bubnjeva za kablove, okvira za palete i slične ambalaže, kutija, sa izuzetkom kutija koje su u potpunosti sastavljene od drveta debljine 6 mm i manje,

3) paleta, sandučastih paleta i drugih utovarnih ploča, kutija, sa izuzetkom kutija koje su u potpunosti sastavljene od drveta debljine 6 mm i manje,

4) potpornog drveta, graničnika i nosača koji se upotrebljavaju za učvršćivanje i podupiranje tereta, ali uključujući ono koje nije zadržalo svoju prirodnu oblu površinu, mora pratiti fitosanitarni certifikat, nakon što su drvo ili izolirana kora na odgovarajući način toplinski tretirani, pri čemu je u sredini drveta postignuta temperatura od najmanje 56°Cu trajanju od 30 minuta kako bi se uništila živa borova nematoda.

c) Osjetljivo drvo u obliku iverja, čestica, drvnih otpadaka ili ostataka, dobivenih u cijelosti ili dijelom od četinara iz člana 2. tačka b) ovog Pravilnika mora pratiti fitosanitarni certifikat koji se izdaje nakon izvršene fumigacije ili na neki drugi odgovarajući način kojim se potvrđuje da je uništena živa borova nematoda;

d) Osjetljivo drvo u obliku potpornog drveta, graničnika i nosača, uključujući i drvo koje nije zadržalo svoju prirodnu oblu površinu kao i ono u obliku sanduka za pakiranje, kutija, gajbi, bubnjeva za kablove i slične ambalaže, paleta, sandučastih paleta, i drugih utovarnih ploča, okvira za palete, kutija, sa izuzetkom kutija koje su u potpunosti sastavljene od drveta debljine 6 mm i manje, neovisno o tome upotrebljavaju li se ili ne pri prijevozu bilo koje vrste tereta, mora biti podvrgnuto jednoj od odobrenih mjera navedenih u Prilogu I Međunarodne norme za fitosantarne mjere br. 15. (FAO) - "Smjernice za reguliranje drvnog materijala za pakiranje u međunarodnom prometu"

(2) Pošiljke iz stava (1) ovoga člana koje se unose u Bosnu i Hercegovinu mogu biti, kad je to potrebno, podvrgnute testiranju na prisutnost borove nematode.

(3) Pošiljke, iz stava (1) ovoga člana kad je to potrebno, podliježu praćenju zdravstvenog stanja (monitoringu) nakon unošenja u Bosnu i Hercegovinu radi utvrđivanja jesu li ispunjeni uslovi iz stava (1) ovoga člana.

(Posebni nadzor i izvještavanje)

Član 4.

(1) Radi utvrđivanja prisutnosti i sprečavanja širenja borove nematode provodi se posebni nadzor na osnovu Zakona, u skladu s godišnjim programom donesenim od strane Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (u daljnjem tekstu: Uprava) u suradnji sa nadležnim organima entiteta.

(2) Uprava izvještava IPPC (Međunarodna konvencija za zaštitu zdravlja bilja) i EPPO (Europska i mediteranska organizacija za zaštitu bilja) o rezultatima posebnog nadzora iz stava (1) ovoga člana.

(Demarkirano područje)

Član 5.

(1) U slučaju sumnje na zarazu borovom nematodom, fitosanitarni inspektor uzima uzorak i šalje ga na laboratorijsko testiranje u ovlaštenu laboratoriju. Ovlaštena laboratorija o rezultatima testiranja podnosi izvještaj u skladu sa Pravilnikom o uslovima u pogledu stručne, prostorne i tehničke osposobljenosti fitosanitarnih laboratorija za izvođenje laboratorijskih testiranja radi dijagnosticiranja štetnih organizama ("Službeni glasnik BiH", broj 63/10).

(2) Kad se laboratorijskim testiranjem iz stava (1) ovoga člana potvrdi zaraza borovom nematodom, Uprava, uzimajući u obzir rezultate posebnog nadzora, određuje područja za koja je poznato da se u njima ne pojavljuje borova nematoda i demarkirano područje koje se sastoji od:

- a) zaraženog područja u kojem je potvrđena prisutnost borove nematode, i
- b) zaštitnog pojasa od najmanje 20 km širine oko zaraženog područja.

(Premještanje iz demarkiranih područja)

Član 6.

(1) Pri premještanju pošiljki osjetljivog bilja, drveta i kore iz demarkiranih područja u područja koja nisu demarkirana, kao i pri njihovom izvozu, moraju biti ispunjeni zahtjevi iz stav (1) Priloga I ovog Pravilnika.

(2) Prije premještanja pošiljki iz stava (1) ovog člana iz demarkiranih područja u ona koja nisu demarkirana, fitosanitarni inspektor obavlja službeni pregled kojim se provjerava ispunjenost uslova iz tačke 1. Priloga I ovog Pravilnika. Pregled se obavlja na mjestima iz kojih pošiljka napušta demarkirano područje o čemu se sačinjava zapisnik i jedan primjerak se dostavlja Upravi i nadležnim organima entiteta odnosno Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

(3) Pošiljke iz stava (1) ovoga člana, kad je to potrebno, podliježu praćenju zdravstvenog stanja (monitoringu) radi utvrđivanja jesu li ispunjeni uslovi iz stava (1) Priloga I ovog Pravilnika.

(Premještanje unutar demarkiranih područja)

Član 7.

Pri premještanju pošiljki osjetljivog bilja, drveta i kore unutar demarkiranih područja moraju biti ispunjeni zahtjevi iz stava (2) Priloga I ovog Pravilnika.

(Stupanje na snagu i primjena)

Član 8.

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

(2) Odredbe koje se odnose na zahtjeve vezane za biljne pasoše navedene u Prilogu I ovog Pravilnika primjenjuju se nakon uspostave biljnih pasoša u skladu sa Pravilnikom o fitosanitarnom registru i o biljnim pasošima ("Službeni glasnik BiH", broj 63/11).

(3) Do uspostave biljnih pasoša u unutrašnjem prometu pošiljku treba da prati uvjerenje o zdravstvenom stanju

Broj UZZB-01-1-02-2-253-1/12

27. marta 2012. godine Sarajevo

Direktor Radenko Radović, s. r.

PRILOGI

(1) Zahtjevi koji moraju biti ispunjeni pri premještanju osjetljivog drveta, kore i bilja iz demarkiranog područja u područja koja nisu demarkirana, su sljedeći:

a) Osjetljivo bilje mora pratiti biljni pasoš u skladu sa Pravilnikom o fitoregistru i o biljnim pasošima koji se izdaje:

1) nakon obavljenog službenog pregleda bilja kojim je utvrđeno da nema znakova ili simptoma zaraze borovom nematodom, i

2) ako nisu primijećeni simptomi zaraze borovom nematodom na